

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron za pol leta 4 krone, za četrt leta 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celju.

Konjiški napadalci „Narodnega doma“ pred celjskim okrožnim sodiščem.

Štajersko nemštvo sme biti res ponosno na rojake, kateri so sedeli v torek 15. t. m. na zatožni klopi pred celjskim okrožnim sodiščem.

Državno pravdnštvo je tožilo deseterico Konjičanov, namreč Ljudevita Skalé, Frana Rudolf, Frana Belina, Karola Rudolf, Frana Hasenbihl, Aleksandra Pan, Alojzija Pirš, Antona Brecl, Frana Petan in Josipa Gosak hudodelstva javnega nasilstva, storjenega s tem, da so dne 4. septembra t. l. vdrlji ob 1/2 9. uri zvečer v Konjiški „Narodni dom“, ondi razsajali in razbili mnogo posode in različnega hišnega orodja ter s kamenjem pobili pet šip na oknih; da so nadalje drli pred hišo okrajnega glavarja, jo poškodovali ter utrgali žleb izpod strehe ter okrajnega glavarja žalili in se slednjič uprli orožnikoma, ki sta jih prišla odstraniti. Fran Rudolf je bil nadalje tožen tatvine; razun tega so tožili nekateri odlični konjiški tržani njega in Ljudevita Skalé radi žaljenja časti, ker sta jih psovala iz občinskega zapora skozi okno z najostudnejšimi priimki; nadalje je Fran Rudolf žalil vse konjiške Slovence. Enajsti krivec Jože Kožir, ki je tudi metal kamenje na „Narodni dom“, se je odtegnil pravici in ušel.

Obravnava se je zaključila s tem, da je bil obsojen Fran Rudolf v 10 mesečno in Ljudevita Skalé v 6 mesečno težko ječo, ki je pri obema poostrena s postom. Glede tatvine grozdja je bil Fran Rudolf oproščen. Nadalje je Fran Hasenbihl obsojen radi žaljenja časti v 3 dnevni zapor. Drugi obtoženci so bili oproščeni, to pa ne zato, ker bi se bil sodni dvor prepričal o njih nedolžnosti, ampak vsled pomanjkanja dokazov, katere so res mojstrsko poskrili in odstranili in ker so soglasno sploh vse tajili, kar je bilo po pričah dokazano.

Pri enem se je dokazalo, da ga res ni bilo na licu mesta. No, mi jim to od srca privoščimo, ker smo prepričani, da sami niti vedeli niso, kaj pravzaprav hočejo in iščejo v „Narodnem domu“, in da se pravi krivci skrivajo za njimi. Sicer pa o tem še spregovorimo. Dasi torej nismo škodoželjni, nas navdaja obsodba prvih dveh napadalcev zlasti pa Rudolfa z zadoščenjem. Mož ima lepo preteklost: 8krat je bil že predkaznovan! Vrh tega se je mož vedel med obravnavo ves čas tako, da smo občudovali potrpežljivost g. predsednika.

4. septembra popoldne se je že govorilo, da se zgodé zvečer pred „Narodnim domom“ demonstracije. Obravnava je jasno dokazala, da je bil ta škandal in napad na „Narodni dom“ že dolgo nameravan in da so se priprave že delj časa vršile, tako da ta demonstracija nikakor ni bila posledica hipne razburjenosti vsled razobešenja slovenske zastave, ker se je bila ista že ob pol 6. uri odstranila, torej tri ure, predno je vdrla druhal v „Narodni dom“. Kakšen povod bi torej imeli takrat obtoženci, da vdoro v „Narodni dom“, ako bi ne bili v to naščuvani od onih ljudij, katerim je „Narodni dom“ trn v očesu??

Oni, ki so pobrali stal kamenje, katero je letelo 4. septembra v „Narodni dom“ niso sedeli na zatožni klopi. Tako žalostne razmere vladajo v Avstriji, da drugi narodi niso varni niti za svojimi stenami, in naj si bo to v Celju ali Gradcu, v Inmostu ali Konjicah, ponekod v večji, drugod v manjši meri. Ali res ne sme pošten človek, ako je Slovan, mirno sedeti pri čaši piva, ne da bi priletelo skozi okno kamenje, ki ga utegne raniti ali tudi usmrtiti? Kamenje, ki je ležalo v torek na zeleni mizi okrožnega sodišča, je kazalo, da so bili vsi 4. septembra v konjiškem „Narodnem domu“ navzoči Slovenci v smrtni nevarnosti.

Kar se tiče juridične strani, pripomnimo — to se pri razpravi ni omenilo — da je najvišje

sodišče z razsodbo 21. decembra 1903 odločilo, da zagreši vsak, kdor meče skozi okno v sobo kamenje, zločin javnega nasilstva po § 87 kaz. zak. Tu se je torej šlo že a priori za zločin in ne za poškodbo.

Zanimivo bi bilo, ako bi bilo pri obravnavi v torek sodišče vprašalo obtožence, zakaj so učinili 4. septembra škandal v „Narodnem domu“. Prepričani smo, da bi nobeden ne znal odgovora. Obtoženci sami niso vedeli, zakaj so napadli Slovence, kajti njih večina lomi nemščino tako, da je bilo težko z njimi nemško obravnavati, in eden teh vzor- mož, Franc Petan, ne zna niti besedice nemški, tako da se je moralo z njim obravnavati slovensko. To je pač najhujši udarec v obraz konjiškemu lažnemštvu. Mi smo le radovedni, kaj poreče politična oblast, ako se pri prihodnjem ljudskem štetju javi tak človek za Nemca. Znan je slučaj, da je bil nek češki uradnik kaznovan, ker je pri zadnjem ljudskem štetju javil češčino kot svoj občevalni jezik, češ, da v nemškem mestu, kjer je on živel — bilo je na Zgornjem Štajerskem, če se ne motimo — ni mogoče češki občeovati. To je torej cvet spodnještajerskega nemštva, to so vrli „Štajerčevci“?

Kam treba poseči, da se najde prave krivce, je jasno. Isti Franc Petan, ki ne zna niti nemške besedice je vabil 4. septembra ves popoldan druge fante in jim pravil, da so v gostilni pri Vrbniku plačani štirje sodčki piva, naj se tam zberó in potem se bo zvečer v „Narodnem domu“ nekaj zgodilo. Kako naj bo razburjen radi slovenske zastave fant, ki ne zna spregovoriti nobene nemške besede? Ne, razburjeni niso bili ti, ki so napadli Slovence, razburjeni so bili le oni, ki so jih plačali, oni, ki so z njimi v gostilni pili. Najboljši dokaz za dejstvo, da so bili najeti in plačani, je Franc Rudolf. Ta mož prosi sodišče milosti, češ, da ima malo zaslužka in mora skrbeti za mater in dva nezakonska otroka. Dobro. Ob enem pa pravi, da je dotični dan spil poldrugi

LISTEK.

„Slovan“.

Mesečnik za književnost, umetnost in prosveto. Letnik II. Uredil Fran Govekar. Lastnina in tisk Dragotina Hribarja v Ljubljani.

S „Slovanom“ smo dobili Slovenci list, ki nam je v čast, ki ga smemo s ponosom položiti na forum svetovne kulture. „Slovan“ je dika naše književnosti, je glasna in krasna priča, kako visoko smo pohiteli Slovenci med druge, velike in bogate narode. Kar je Rusom „Njiva“, Čehom „Zlata Praga“, kar je bil Hrvatom „Vienac“, to in še več je nam „Slovan“. To je cvet naše umetnosti, jasno zveneči glasnik naše prosvete. Naj bi poslali po Evropi in po vsej civilizovani zemlji še toliko Demostenov, ki bi oznanjali in govorili o visokem napredku Slovencev, vsi ne bi toliko opravili kot mrtev list, ki se imenuje „Slovan“. Mrtev list, a duh ga življa, duh govori iz njega s tisočimi jeziki.

A z največjim razočaranjem gledamo v slovensko metropolo, kjer oba ljubljanska dnevnikarska skušata z nizkim molkom zatajiti in zamoriti ta

leposlovni list, ki predstavlja velik del naše kulture. Kakove politična taktika je to, da rodni sinovi slovenske zemlje nočejo poznati in priznati lista, ki na tako sijajen način veliča našo domovino, ki je glasen herold našega napredka! Mi sami naj bi tajili to, s čemur se moremo ponašati med svetom, kar nam mora pridobiti priznanje, da smo Slovenci visoko-kulturni narod, ki goji in ljubi umetnost! S tem, da pošljamo v svet svoje umetne proizvode, ubijamo zlogolke jezike, ki nam kratijo naslov omikanega naroda in klepljejo že stokrat pogreto frazo, da nimamo lastne umetnosti, da, niti lastnega jezika!

V literarnem essayu sicer ni na mestu politična beseda, a še manj na mestu, da, popolnoma neopravičeno in krivično je to, da se političnega nasprotstva ne zna ločiti od kulturnega stremljenja. Vsaj tukaj bi morala nehati strankarska zavist, saj delo na prosvetnem polju je delo za ves narod.

Urednik „Slovana“ ima res lahko ob koncu leta veselo in ponosno zavest, da je bil „Slovan“ resen slovanski list, ki je izvrševal dosledno svojo nalogo: realizovati idejo slovanske kulturne vzajemnosti. Seznanjati Slovence s kulturnimi razmerami, z literarnimi in umetniškimi pridobitvami

napredujočih bratskih narodov ter iskati duševnih vezi, ki naj spojé vse Slovanstvo v mogočno duševno enotnost, impozantno kulturno organizacijo. To je naloga „Slovana“. Pri vsej goreči ljubezni do Slovanstva pa se list ni izgubljal v sanjarstva in v nekritično hvalisanje vsega, kar se godi v slovanskih rodovih, nego je vedno tudi odkrito in resno grajal, kar je smatral krivim, neumestnim in celokupnosti škodljivim. Brez frazastega entuziazma, zato pa z resnim zanimanjem in samostojnim mišljenjem se je družil s kulturo slovansko!

Nikdar in nikjer ni delal za svoj list vsiljive reklame, ker je bil opravičeno mnenja, da si naj „Slovan“ sam pridobi ugleda s svojo zanimivo in aktualno vsebino, s svojo moderno, vedno okusno opremo in pa z razkošnim številom svojih velikih in krasnih ilustracij. Urednik pravi v vabilu na naročbo III. letnika „Slovana“: Lahko bi bili priobčili pisma iz Petrograda, Berolina, z Dunaja in iz Belegagrada, v katerih nam Nemci, Rusi in Jugoslovani izrekajo prelaskava priznanja za bogastvo in raznoterost v vsebini našega lista ter njegovih slik. Lahko bi se bili opetovano ponašali s pismenimi in tiskanimi kritikami, ki stavijo „Slovana“ med najlepše ilustrovane liste

liter vina, 15 čaš piva, še druge pijače in da je razun tega še plačal en sodček piva. Kje naj vzame reven sodarski pomočnik, ki ima skrbeti za mater in dva otroka, toliko denarja? Na vsak način ga je dobil od onih, katerim je bilo na tem ležeče, da si fantje pridobijo do večera dovolj potrebnega poguma in energije. In kaj naj pomeni, da se hlapec Anton Brecl, ki je bil tudi med razgrajči, hvali po Konjicah, da gre lahko vsak dan zastonj na pivo k Vrbniku in Senici?? No, to vidimo, da morajo ti fantje gospode zahrbtnike zelo, zelo mnogo stati, in če so pametni, bodo stvar dobro izrabili in jim izvili še marsikatero kronico, še pili na njih račun marsikak sodček pri Vrbniku in Senici. Državni pravdnik sam je priznal, da se je zgodilo vse v takih okolščinah, da se dá sprevideti na prvi hip, da je bilo vse naprej zgovorjeno in plačano, da se je šlo za čisto navaden komplot. V gostilni se je že popoldne izdala parola: „Heute geht der „Narodni dom“ in Fransen“. To ni več politika, to ni več izbruh razburjenosti, to je čisto navadno lopovstvo. Za one, ki so bili sami prebojazljivi, da bi storili, kar so hoteli, je pa skrajno žalostno in značilno, ako si izberejo za svoje reprezentante ljudi, ki ne znajo niti nemški in se pretepajo za nemško stvar. Pa kdo bi tem ubogim pijanim žrtvam kaj predbacival, saj živimo v dobi, ko se nemški akademiki ne vedejo prav nič bolje. In to naj je tista glasovita, vele-slavna nemška kultura? Naivne, skrajno naivne — da rabimo mili izraz — so besede nemškega zagovornika, da so bili izgreda krivi Slovenci, ker so prezgodaj poklicali orožnike! Ta mož pravi v svoji modrosti, da bi bili morali poklicati župana, ki bi bil „Nemec“ gotovo pomiril, in sploh vse drugače postopal kakor orožniki; seveda ker je ponemčen Slovenec „dr. Kadinnigg“.

S tem tolovajskim napadom na „Narodni dom“ so konjiški Nemci zadali sami sebi klofuto v obraz. To nam je obravnava jasno pokazala.

„Slovenska ljudska stranka.“

Katoliška narodna stranka na Kranjskem je izdala poziv, naj se razmišlja, kako se osnuje velika slovenska ljudska stranka. Povabila je rodoljube, naj razmišljajo o stvari in povedo svojo sodbo o tem predlogu. „Slovenec“ je otvoril javno anketo o tem perečem vprašanju, katero je ravno zdaj bolj kot kdaj prej potrebno, da se stvarno in brez strasti razpravlja.

Slovenski narod stoji brez dvoma v dobi, ko mora zbrati vse svoje sile, da si zagotovi obstanek in bodočnost. Žalostna dejstva, ki se pojavljajo zadnji čas v našem narodnem življenju, morajo zbuditi vsakega rodoljuba k premišljevanju.

Nek kranjski rodoljub meni: „Naše žalostne razmere je pred vsem zadrževalo strankarstvo, katero se vedno bolj širi in nas razdvaja. Nimam v mislih le političnega strankarstva, katero se vedno naglaša, ampak tudi teritorialno strankar-

stvo, ki je morda še bolj škodljivo. Slovenci so kar nezdružljivi. Kranjec gre svoja pota, Korošec politikuje zase, Štajerc ima svojo politiko, Goričan dela tudi zase, Tržačan zopet čisto drugače. Kje so časi onega čvrstega narodnega življenja, ko so se vsi Slovenci čutili kot enoskupno armado v boju zoper skupnega sovražnika? Danes smo razcepljeni in zato — vsikdar tepeni!

Ali naj tako ostane vedno? Ali ni sile, katera bi nas sklenila v skupen odpor, v skupno brambo?

Pred vsem bi bilo treba, vzeti sedanjemu strankarstvu ono strupeno ost, katera se samomorilno obrača zoper lastno narodno telo in uničuje življenske interese celokupnega slovenskega naroda.

Že večkrat se je to poizkušalo. Zlasti obmejni Slovenci so rotili razdvojene brate, naj odlože bojno orožje. Nasvetovali so razna sredstva in ni manjkalo poštenega prizadevanja. A vsak poizkus doslej je bil brezuspešen: To nam kaže, da dosedanja sredstva niso bila sposobna doseči ta smoter. To nas pa uči, da nam more pomagati samo radikalno sredstvo, če nam je sploh še pomoči.

Tako radikalno sredstvo bi bila velika slovenska ljudska stranka, ki bi obsegala vse sloje našega naroda in bi se raztegnila čez vse pokrajine slovenskega ozemlja.

Morala bi biti prava vseslovenska stranka, v kateri bi bila resnično oživotvorjena ideja celokupnosti vsega slovenskega ljudstva. V tej stranki bi se enako domačega čutil slovenski kmet, obrtnik, delavec, trgovec in akademični izobraženec.

Kaj bi bila naloga te stranke? Povzdigniti moč slovenstva s skupnim delom. Vzela bi v roke narodno vodstvo z vso eneržijo v vseh slovenskih pokrajinah. Podpirala bi ob mejah politično borbo s pomočjo vseh narodnih organizacij, katere bi jej bile podložne.

Tako slove en glas. Navedli smo samo glavne misli. Gospod J. Maierhofer, župnik v Gozdanjah na Koroškem, piše med drugim:

„Dvanajsta ura je že! Voda nam teče v grlo, sovražnik je nam zvezal roke in noge, zamašil nam usta, čujemo že tuje glasove na grobovih slovenskega ljudstva v obmejnih krajih.

Bratje, poslušajte glas od meje! Bili so časi, ko so uživali Korošci kot „narodni vitezi“ odkritosrčne simpatije po celi Kranjski, najbolj v Ljubljani. Vrlo so bili tam vselej pozdravljeni tudi Štajerci in Primorci. Sedaj ni več tako.

Bratomorno strankarstvo je v slovenski stolici zadušilo te simpatije. Zdi se nam, da ste ravno v stolici izgubili čustvo za celokupnost. Domači boj zahteva vse moči za se, in za to se mi zdi, da so rodoljubi, ki so daleč proč od vašega boja, bolj poklicani podajati nasvete, ki veljajo reorganizaciji celega naroda. Smo pač na periferijah postavljeni čuvaji, ki naj alarmiramo celo armado z generalnim štabom vred v stolici.

slovenske, a tega nismo hoteli storiti, da se nam ne more očitati samoljubja. Kdor ima oči in okus, vidi in sodi itak sam! To pa smelo trdimo, da za toli ničevno nizko ceno ni dobiti tako bogato in krasno ilustrovanega lista tolikega obsega!

Takega „Slovana“ pa bomo izdajali še nadalje.

Smer in program „Slovana“ ostaneta tudi v III. letniku neizpremenjena. Prinašali bomo samo izvirne pesmi, romane, novele, povesti in aktualne, poljudno pisane članke prvih naših poetov in pisateljev-prozaikov, zasledovali napredek slovenske kulture na vseh poljih, se živo zanimali za gledališče, glasbo in obrazovalno umetnost, umetno obrt in tehniko, beležili najnovejše literarne in umetniške domače, slovenske in znamenite tuje pojave ter izkušali, da ostane „Slovan“ najtočnejši slovenski informativni list za moderno književnost, umetnost in prosveto sploh. Poučni spisi krajšega obsega bodo kakor doslej vseskozi aktualne važnosti in splošne zanimivosti.

Krog „Slovanovih“ sodelavcev se širi vsak mesec, ter štejemo med njimi najodličnejše pesnike, noveliste in znanstvenike, ki so nas založili že tudi za III. letnik s pesmimi, novelami, z dvema romanoma in s celo vrsto aktualnih člankov in

razprav. Osobito pažno bomo posvetili slovenski zgodovini ter prinašali članke iz slovenske politične, narodno-gospodarske in kulturne historije.

„Slovan“ bo še nadalje prinašal mnogoštevilne in velike ilustracije, najlepše reprodukcije slovenskih slik in kipov ter slavni tujih, zlasti slovanskih umotvorov.

Dvanajst števil letošnjega „Slovana“ leži pred menoj, in te kažejo, na kako lep način meni urednik izpolniti svojo obljubo. Naj se omejim samo na leposlovni del!

V letošnjem letniku so sodelovali vsi najboljši naši pesniki, počenši od nestorjev Stritarja in Gregorčiča pa do najmlajših sinov slovenske Muze. Lepa vrsta jih je, in vsi so pričali, da ni še utihnila slovenska lira, da zlate njene strune še odmevajo.

Izmed novelistov omenjam najprej Ivana Cankarja, našega umetnika par excellence, divnega beletrista, ki zna tako imenitno uporabljati tehniko v svojih spisih, čudovitega artista zlasti glede jezika, da mu danes med Slovenci ni para. Nekaj posebnega v letošnjem letniku je njegova novela „Sreča“, ki ji je glavni junak vzet iz polpretekle dobe iz kroga umetnikov. V istinito življenje je posegel pisatelj s to povestjo, večina

Dosedanji boj nadaljevati z brezorbzirno silo, je malo predržno.

Ali ste kaj slišali o skupnih konferencah konservativcev in kršč. socialistov na Tirolskem? Strastno sta si stali nasproti obe stranki, vrelo je po celem Tirolskem, sosed se je boril s sosedom. In vendar so skupne konference zadušile katastrofo. In kako so se zedinili: Obe stranki naj ostaneta. A vsaka naj sporoči drugi svoje akcije. Vsak shod stranke se naznani stranki ter se povabi. V listih ne sme napadati ena druge. Obe le naprej za ljudstvo!

Ali bi ne bilo tudi na Kranjskem kaj tacega mogoče? Glavno načelo, bistvo kompakta naj bo: Edinost v boju zoper nasprotnike naroda, tujo birokracijo in nemški, oziroma laški vpliv.

Dalje naj izgine osebno sovraštvo. V boju za narodne pravice naj smatra stranka stranko kot zaveznico. Osebni napadi v listih in na shodih naj se opuste. Opuste naj se javni napadi na kat. cerkev in sv. vero, ker je to ljudska vera, ljudska cerkev.

Treba je dobre volje in požrtvovalnosti. Da ima le narod korist, pa naj se ponaša s tem ta ali ona stranka. Proč z vso zavistjo. Če se bodo konference na takem ali sličnem temelju zedinile, potem se pa osnuje eno politično društvo za celo Slovenijo.

Če bodo tako vsaj politično zedinjeni kranjski Slovenci skozi deset let porabljali vsakoletni štiri-milijonski proračun v svoje namene, bo prišla slovenska stvar visoko in daleč.

Torej vsaj v narodno-političnih rečeh po skupnem posvetovanju k skupnemu delu! Delovanje na drugih poljih pa se ne bo dalo tako hitro zediniti v nobeni deželi. Slučajev pa imamo že dovolj, da je narodnostna ideja povzdignila narode, ustvarila prestole in kraljestva, ne da bi škodovala veri.“

Čutili smo so dolžne omeniti to velepomembno gibanje, ker smo prepričani, da bi bila ena velika slovenska stranka neprecenljive koristi za naš narodni razvoj.

Občina, mogočna zaščitnica slovenskega jezika.

C. kr. okrajno finančno ravnateljstvo v Mariboru postopa s Slovenci v jezikovnem oziru kaj pristransko. Vsem slovenskim občinam vsiljuje nemške dopise, plačilne naloge, prejemnice itd. kjer niti stranka niti občina ne zahteva slovenskih dopisov, tam gre vse po njegovem nemškem kopitu. Po drugi strani pa moramo priznati, da ustreže takoj pravici slovenskega jezika, če stranka oziroma občina to zahteva. V ta namen ima dva odtiska, samonemškega za nemške dopise in dvojezičnega za slovenske dopise. Za primer njenega ravnanja navajamo sledeči izgled:

V občini Kokarje je več zavednih občanov vrnilo nemške plačilne naloge c. kr. okrajnega

oseb je v glavnih potezah fotografiranih, in millieu je naslikan tako istinito, da ga mora oni, ki je živel v tem krogu, spoznati na prvi hip. „Sreča“ je nekaka umetniška biografija v novelistični obliki. — Marljiva naša pisateljica Zofka Jelovšekova je nadaljevala svoj roman v treh delih „Nada“. To je njeno najobširnejše delo in je slovenskemu leposlovju na čast. Odlikuje se zlasti po krasnih opisih prirode in dovršeno psihologijo ženske duše. — Jako zanimivo so pisani dr. Josip Vošnjakovi spomini „Ljubljana po potresu in sedaj“. Želimo, da bi pisatelj nadaljeval svoje pisateljsko delo, katero je vršil tako plodonosno, odkar je vzel prvič pisateljsko pero v roke, dasi bo od tedaj že blizu petdeset let. Hrulo je življenje, hruli so boji memo njega, a ostal je do danes jeklen, trudoljubiv mož; njegovi spomini izvirajo iz let slovenskih taborov, iz časa, ko je rodoljubno, požrtvovalno narodnjaštvo razbijalo spone okrog slovenskega narodnega telesa. — Posebno pohvalo tudi zasluži „Roman umetniškega samouka“, avtobiografija Olčevega Iga. To je vrlo ljubko in s tako ljubeznijo pisano delo, kakor je je zmožen le naš vedno mladi pisatelj, naš umetnik - Ahasver. Roman se vrši v zeleni Štajerski, obiluje vse polno tako krasnih prizorov,

finančnega ravnateljstva v Mariboru z opombo: „Nazaj, ker ni pisano v slovenskem jeziku!“ Na podlagi teh aktov je vložila občina Kokarje pritožbo na c. kr. deželno finančno ravnateljstvo v Gradcu, sklicevaje se na člen XIX. državnega temeljnega zakona z dne 21. decembra 1867. ter zahtevala, naj se odslej vsem njenim občanom dopošljajo le slovenski dopisi, sicer županstvo ne more sprejeti odgovornosti za točno izvršitev.

C. kr. deželno finančno ravnateljstvo v Gradcu je s svojim odlokom z dne 28. julija 1904 broj 1560 občinskemu uradu kokarskemu naznanilo, da se strankam zato niso izdajali plačilni nalogi v slovensčini, ker so bili zapuščinski izkazi, na podlagi katerih se pristojbine odmerijo, v nemškem jeziku izdani in ker stranke niso zahtevale, da se jim naj plačilni nalogi v slovenskem jeziku dopošljejo.

Iz tega razvidimo, da so državne oblasti našemu jeziku le tedaj pravične, če naravnost zahtevamo slovenskih dopisov, drugače se one vedno na vse mogoče načine izgovarjajo hoteč nam kratiti naše jezikovne pravice. Državni poslanci nam v tem oziru ne morejo pomagati, kajti naletijo pri vladi na izgovore, češ, saj niti stranka niti občina ne zahteva slovenskih dopisov. Ustava nam je dala dober člen XIX, a je prepustila izvršitev nam samim.

Da izbijemo neprijaznim oblastim orožje iz rok, postopajmo sledečim načinom:

1. Pri sodnijah, davkarijah ter sploh pri vseh uradih zahtevajmo, da se naše izjave zapišejo v našem jeziku.

2. Ne podpisujemo, česar ne razumemo.

3. Ako ti prinese dostavljalec dopis v tujem jeziku, ne podpiši prejemnice, temveč zapiši na njo: „Ne razumem, ker ni slovensko!“ ali „Ne sprejemem, ker ne razumem, prosim slovenskega dopisa“.

4. Ako je dopis slovenski, a prejemnica nemška, kar se tudi često dogaja, zapiši na njo: „Ne podpišem, česar ne razumem“. Tudi oni, ki umejo nemško, imajo kot Slovenci pravico nemški dopis vrniti z opombo: „Zahtevam v smislu člena XIX, državne temeljne postave slovenski dopis in slovensko prejemnico“.

5. Kadar dohaja na občino več dopisov v tujem jeziku, ali če oblast noče ustreči ravnopravnosti našega jezika, naj vloži župan takoj pritožbo na naslednjo višjo inštanco, sklicevaje se na zgoraj imenovani člen. Župan naj v svojem ugovoru izjavi, da ne sprejme odgovornosti za izvršitev dopisov in ukazov, ki so pisani v tujem, njemu nerazumljivem jeziku in da on ne podpiše ničesar, kar ni slovensko pisano.

6. Ako tudi župan nemško razume, naj v pritožbi naglaša, da ima vsak odbornik pravico vpogledati v ukaze, radi tega morajo ti biti pisani v jeziku naroda, a ne v tujem jeziku. Sicer pa tudi županovo ali tajnikovo znanje nemščine ni prav nič merodajno za nemščino. Občina je namreč v jezikovnem oziru avtonomna ter si sme sama določiti uradni jezik in zahtevati, da oblasti dopisujejo z njo v njenem uradnem jeziku.

7. Tudi občinski sluga mora dopise in ukaze razumeti, ki se mu izročajo v dostavljanje, sicer se uradovanje v tem oziru ne samo otežuje, temveč često celo naravnost onemogoči. Smisel pra-

poetičnih opisov, je poln originalnih, narodnih karakterjev, da moramo izraziti vročo željo, naj bi naš Vatroslav Holz drugo leto nadaljeval te svoje spomine.

Glede poučnih spisov smem reči, da je urednik izbral in objavil vedno samo one, ki so aktualni, popularno pisani in vsestransko zanimivi. Ta del je v „Slovanu“ jako izboren, vsi spisi vredni priznanja, interesantni in poučni za vsakogar.

Podpirajte in širite „Slovana“. Naj bi ne bilo slovenskega društva, slovenske javne knjižnice, slovenske srednje šole in slovenske rodbine brez tega lista! „Slovana“ je salonski list, ki je vsaki biblioteki v okras ter prinaša točne informacije o vsem modernem kulturnem napredku.

„Slovana“ stane za vse leto 12 K.

vične uprave zahteva v slovenskih delih dežele slovensko uradovanje. Ni naša dolžnost se učiti nemščine, temveč dolžnost države je, da si oskrbi za naše dele dežele slovensčine zmožnih uradnikov.

Tako in enako postopa zavedni občinski odbor kokarski s svojim vrlim županom na čelu. Nemški dopisi romajo nazaj, odkoder so prišli, ne podpiše se ničesar, kar ni slovensko; zato se dosežejo povsod lepi uspehi. Nekateri uradniki se sicer branijo in upirajo, a ne pomaga nič, ob odločnosti občinskih odbornikov in župana se odbija njihov odpor kakor morski val ob mogočno pečino, na kateri stoji močna trdnjava z zastavo: „Ravnopravnost slovenskega jezika“.

Naj se nikdo ne naslaja s praznimi upi, da nam bodo morda državni poslanci izposlovali pri oblastvih slovensko uradovanje, te moči nimajo oni tako dolgo, dokler ne začnemo sami vlagati slovenskih vlog in dokler v ti zadevi ne nastopijo naše občine aktivno.

Naj se blagovoli enkrat za vselej zapomniti, da je občina najmočnejši činitelj, pridobiti slovenskemu jeziku ono veljavo, ki mu po zakonu gre. Pri pritožbah, ki gredo na ministrstvo v ti zadevi, se najprej vpraša: „Kaj je domača občina rekla?“ Iz tega razloga nam mora biti jasno, zakaj naj skrbimo, da si ohranimo občine v svojih rokah in zakaj naj gledamo, da si pridobimo še one, ki so v tujih.

Občina je mogočna zaščitnica slovenskega jezika!

Celjske in štaj. novice.

— Štajerska v državnem proračunu. V finančni zakon za l. 1905 so med drugimi vstavljene naslednje postavke: Za zgradbo mostu čez Dravo pri Mariboru 80.000 kron, prvi obrok; zapadli zneski za regulacijska dela Mure in Drave; za graško univerzo 1.197.600 kron in za učne svrhe 11.090 kron; za tehniko v Gradcu 349.300 kron; za želez. progo Celje-Velenje 221.920 kron; za štajersko črto ogrske zahodne železnice 264.640 kron. Za zgradbo poslopja okrožnega sodišča v Mariboru 94.000 in za njegovo notranjo uredbo 25.000 kron. — Za slovenski del dežele: Za zgradbo mostu čez Pesnico na državni cesti 9000 kron, za potlakanje tržaške državne ceste 16.000 kron, tretji obrok. Za zgradbo ceste od Ljubnega v Luče, za popravo ceste od Luč v Solčavo, državni donesek za zgradbo mostu čez Savo in Krko pri Brežicah 20.000 kron, tretji obrok; državni donesek za zgradbo in vzdržanje varnostnih naprav ob Dravi od Maribora do Središča 61.500 kron, enajsti obrok. — Za državno gimnazijo v Celju 5000 kron, za zgradbo poslopja za samostojne slovenske gimn. razrede v Celju 5000 kron.

— Njen korporal ima v nedeljo na večer v „Narodnem domu“ malodane novcato huzarsko uniformo. Zato pa hoče, da bi prišli vsi k predstavi, pa ne prekasno! Bodite točni, ker je začetek ob 7. uri. Drugače bo korporal vreščal, da bo strah! Teremtete! Na odru se dogode imenitne reči, in nazadnje tako nanese, da bodo hitro drugo za drugim tri ženitovanja! Njen korporal vam salutira!

— Celjsko pevsko društvo prosi, naj blagovoli ona gospoda, ki si je izposodila iz njegovega arhiva sekirice, oziroma, kaj drugega, v najkrajšem času to vrniti, da napravimo red, do občnega zbora.

— Praksa uradniških imenovanj pri c. kr. sodnijah v Celju. Celjska nemška godba je pač ob vsaki priliki uradniških imenovanj pri celjskih sodnijah srečna. Kancelistom je bil zadnje dni imenovan nek g. Staniek, ki je bil zdaj dve leti v Gornjemgradu, prej pa v Celju pri sodnji in — pri nemški bandi. Mnogo uradnikov zlasti slovenskih, ki so po 6 let v službi izven Celja, je ob drugih prilikah kakor tudi tokrat prosilo za mesto kanclista v Celju, pa zastonj, akoravno so navajali važne vzroke, vzgojo otrok itd. Mnogo mlajši g. Staniek je našel milost in zakaj? To vedo pač prizadeti krogi. Mi smo samo radovedni, ali bode g. Staniek tudi kot kanclist osrečil celjsko nemško godbo s svojim članstvom?

— Na davkarji v poslopju celjskega okrajnega glavarstva je več gospodičev s prusaškim

perjem. Enkrat smo jih že okrcali, ali gospodje se zato niso dosti zmenili. Gotovo se niso bali svojih avstrijskih predstojnikov, temveč so mislili, da jim je iz srca pogodu, če nastopajo izizvalno z nemškimi znaki. Saj naši birokratje se znajo sicer navidez kazati dobre patrijote in zdaj-pazdaj prepovedo svojim streberjem predrzno germansko nastopanje, a pri tem mežikajo, češ, le dajte, le provocirajte! Zakaj sramote nemški davkarski uradniki zopet uradne prostore z sūdmarkinimi užigalicami? Ali se jim ni to že enkrat prepovedalo? Kaj ima uradna prepoved tako malo veljave, da se čez noč pozabi? S tem, da vnovič na to opozarjamo, branimo dostojanstvo avstrijske vlade in njenih organov; zato menimo, da izginejo enkrat za vselej zloglasni zūnderji iz državnih miz! Užigalice naše šolske družbe ste vrgli ven, kaj menite celo tukaj rabiti dvojno mero?

— „Kunštni“ ljudje so oni možje, ki postavljajo palačo, kjer se bodo učile „nemške“ gospodične višjih znanosti. Naše zanimanje in občudovanje do visokega znanja v gradbeni tehniki so posebno zbudili slikoviti prizori zadnjih dni, ko so vlekli delavci les za streho po preimentnem škripcu navzgor. Okolo škripca je bila navita velikanska vrv, in za spodnji konec so držali arestantje ter jo vlekli ob zgradbi nizdol po vsej Schillerjevi ulici. Ta čudovita procesija se je držala vrvi in sopihala po cesti, na drugi strani pa se je zibal tram po zraku in lezel proti strehi. Arestantje pa so se rezali tej igri in zbijali dovtype na pamet svojih mojstrov. Na ta način so gradili stari Egipčani pred 4000 leti svoje piramide, in njihovi robovi so jim delali takšno tlako. Vsi izumi iz mehanike za slavne Celjane ne veljajo. Prespali so jih, zaostali so v razvoju za več tisoč let. Pričakujemo ukaza celjskega paše, slavnega Rakuscha, s katerim bo velel graditi piramido, kamor bomo pokopali njegove posmrtno ostanke.

— Iz šole. Štirirazredna ljudska šola pri Sv. Ani na Krembergu se je razširila v petrazredno. Za nadučitelja v Zagorjih je imenovan tamošnji šolski vodja g. Ivan Hočevar. Za stalnega učitelja je imenovan g. Anton Gabere v Žetalah, za stalno učiteljico je imenovana učiteljica gđ. Ernestina Bradaška v Sromljah, za učiteljico v Veržeju učiteljica gđ. Alojzija Čolnarič od Sv. Florjana pri Rogatcu. Dovoljenje za možitev sta dobila učiteljica gđ. Ida Stedrij z nadučiteljem g. Martinom Vodenik v Spod. Sv. Kuničund in gđ. Vincencija Blažek z učiteljem gosp. Andrejem Epih v Svetinjah.

— Razpisane službe. Na štirirazredni utrakvistični ljudski šoli v Leitersberg-Karčovin pri Mariboru je z Vel. nočjo 1905 popolniti učiteljsko mesto z dohodki po II. plač. razredu definitivno. — Na dvorazrednici, v III. plač. razredu se nahajajoči pri Sv. Ožbaltu n. D., okraj Brezno, je z začetkom poletnega tečaja popolniti nadučiteljsko mesto. — Na štirirazrednici v Ribnici na Poh. v II. plač. razredu je s začetkom poletnega tečaja popolniti nadučiteljsko mesto. Prošnje do 14. dec. na krajne šolske svete. — V Čadramu, p. Oplotnica, je popolniti z Vel. nočjo na petrazrednici — III. plač. razred — dve učiteljski mesti definitivno. Prošnje do 15. dec. na kraj. šol. svet.

— Iz celjske okolice. Geslo „Biti slovenske krvi — bodi Slovenca ponos“ in „Svoji k svojim“ mora prešinjati vsakega Slovenca od najnižjega do najvišjega, od navadnega delavca do visoko izobraženega moža. V celjski okolici je več gostilničarjev in drugih obrtnikov, ki bi lahko imeli slovenske ali vsaj dvojezične napise. Gotovo to ni prav, da ima n. pr. celjski obrtnik — Slovenec na svoji gostilni v okolici samo nemški napis. Zaradi tega ne bode nobenega gosta manj imel v svoji gostilni; nasprotno bi pripomogel, da se tudi na zunaj pokaže narodno lice naše domovine. Tudi ni prav, da si drugače zelo naroden obrtnik v okolici ni nabavil dvojezičnega napisa „K. k. Tabaktrafik — c. kr. tobačna trafika (ali tobakarna)“. Stavbinski mojster mora imeti vedno svojo tablico s slovenskim napisom, naj že zida v mestu ali okolici, za Slovenca ali Nemca. Ako noče imeti pri stavbi za Nemca samo slovenskega napisa, naj bo pa ta vsaj dvojezičen, nikdar pa ne samo nemški. Slovenci bodimo vedno neizprosni in dosledni, narodni v vsaki tudi najmanjši stvari!

— **Našlo se je** na potu med Bregom in Grenadirjevo brvjo več skupaj zvezanih navadnih in wertheimerskih ključev. Lastnik naj se zgleda zanje pri Grenadirju.

— **Zima se je** priselila k nam. Dočim smo zadnjič poročali o pestrih cvetkah, katerih so nam donesli iz Celjske okolice, je sedaj že pal prvi sneg, in mrzle sape vejejo s planin in z ogrske ravnine.

— **Konjiški „Nemci“ pred sodiščem.** Opozarjamo na naš današnji uvodni članek, ki odgrinja zagrinjalo, za kojim se skriva konjiško laži-nemštvo.

— **Konjiški obtoženci** so pred sodiščem lagali, da se je kar kadilo. Tajili so malone vse, kar so pošteni ljudje pod prisego izpovedali. Zagovornik dr. Lederer je tudi govoril samo o „Freispruch-u“. Ko je bila razglašena sodba, in je bilo sedem oproščenih je vzdihnil eden teh vrlih fantičev: „So, jetzt seimer durchgruscht“. Potem pa so se vlekli pit, na čegave stroške, že vemo. No saj so pijačo res zaslužili, ker so sedeli od 9. ure pa do 1/2 8 ure zvečer na zatožni klopi trepetajoč in tresoč se, da so nekaterim viseli kar jeziki iz ust, ker jih je silno mučilo vprašanje, ali bode zvečer „Freibier“ ali — ričet!

— **Napadalci „Narodnega doma“ v Konjicah.** Stroga kazen, ki je zadela uboge žrtve hujskanja konjiških odpadnikov zoper Slovence, je vzbudila na obeh straneh globok utis. Skale 6 mesecev, Rudolf 10 mesecev težke ječe. Drugi so bili sicer oproščeni, ker so onim na ljubo, ki so jih podkupili, pridno tajili in ni bilo dovolj dokazov o krivdi, pa vendar vsi Slovenci vedo, da so bili vsega krivi mogočni konjiški Nemci. Kakor se čuje so morali poslednji plačati obtožencem velike nagrade, da pravih povzročiteljev niso izdali. Slovenci konjiškega okraja, zdaj vidite, kaj vas čaka, če boste še nadalje poslušali konjiške nemške zapeljivce.

— **Dr. Kadiunigg v smrtnem strahu.** „Nemški“ župan v Konjicah se je zadnje tedne hudo tresel. Le za las je manjkalo, da ga niso imeli. Njegov nastop nasproti orožništvu dne 4. septembra ob napadih na „Narodni dom“ v Konjicah bi ga bil kmalu — pokopal, da bi ne bil nikdar več župan nemških Konjic. No, tokrat je še izlezel. Svetujemo mu, naj mu bodo bridki dnevi dobra šola, da krene na gladkejša pota.

— **Leksikon psovk** nameravajo izdati v kratkem konjiški nemčurji; redakcijo prevzmeta Ljud. Skalé in melanholik Franc Rudolf. Nabranih imajo že mnogo izrazov, posebno ker sodelujejo nekateri gospodje iz Celja; omenjamo samo naj-novejšo: bindiške kokolori. Ta je duhovita in imenitna; zdaj nas gotovo pomaši vrag v svojo malho! Leksikon se izda julija meseca, ko dospejo v Celje na posej česki in hrvatski sokoli. Celjski magistrat je baje v to svrhu naročil sto izvodov.

— **Moder človek** je vsekako dr. Lederer iz Konjic. Ta je pogruntal, da je konjiško okrajno glavarstvo krivo izgredov dne 4. septembra t. l. ker ni „rešpektiralo“ odloka občine, s kojim je Slovcem prepovedala izobesiti slovensko trobojnico. Različna okrajna glavarstva in seveda tudi višje inštanice bodo torej storile dobro, če odslej „rešpektirajo“ odloke tako važnih uradov, kakor je konjiški občinski urad. Pojte, pojte se nemščine učiti, da se Vam vsaj Nemci ne bodo smejali v obraz!

— **Slovenske občinske pečate!** Mnogo narodnih občin je še po slovenskem Štajerskem, ki imajo samo nemške občinske pečate, a neštivilno takšnih z dvojezičnimi. Zakaj to? Občine so po svoji avtonomiji vendar opravičene, da postopajo v svojem delokrogu popolnoma samostojno, in jim nikdo ne more in ne sme prepovedovati samo-slovenskih znakov in listin. To je vendar znano gospodom županom, in je torej le nezavednost kriva te malomarnosti. Nemški pečati so v sramoto narodnim občinam, to je klečeplazstvo in malikovanje pred nemškim jezikom. Kje je narodni ponos, kje ljubezen do materinega jezika?

— **Iz Slov. gradca.** Na celi železniški progi Dravograd-Velenje se nahajajo na postajah dvojezični napisi, samo v Slov. gradcu je čitati le „Haltestelle Windischgraz“. Na ljubo mestni občini so postavili tukaj samonemški napis; ves okraj pa je slovenski, in v trgu stanujejo sami rojeni, a nekaj ponemčurjenih Slovencev. Zdi se, kakor bi hotela železnica s tem napisom Slovence

samo izzivati, češ, da je tukaj pristno nemški kraj, ter nas takorekoč zatajiti. S tem pomaga vlada graditi nemški most čez lastno avstrijsko ozemlje! Mi smo se proti temu pritožili in svojo pritožbo obširno utemeljevali, a c. kr. ravnateljstvo drž. železnic nam je odgovorilo po nasvetu nemčurjskih slovenjegraških mestnih očetov, da za dvojezični napis ni potrebe! Ta odgovor je neresničen. Kaj je Slovenjegradu treba nemškega napisa? Vsak meščan brez izjeme zna slovenski, a naši kmetje ne znajo nemščine. Ta napis dela sramoto nam, slovenskim prebivalcem. Ogromna večina potnikov, ki vstopajo na tej postaji, so našinci, mi vzdržujemo s svojim denarjem to železnico, in navadna uljudnost bi zahtevala, da se spoštuje naš jezik. Radi bi tudi vedeli, v čem so obstojale te preiskave, o katerih odgovarja želez. ravnateljstvo. A kaj bi vpraševali! Slovenjegraškemu občinskemu svetu so oddali rešitev naše prošnje, a to seveda noče poznati Slovencev. In samo zato so pooblastili te ljudi, ker vedo, da se bodo z vsemi štirimi branili dvojezičnega napisa. Naši poslanci pa imajo en slučaj več za svoj register, kadar bodo govorili na pristojnem mestu o zapostavljanju Slovencev.

— **Iz Ljubnega v Sav. dolini.** Celjski „stinkmühle“ je našel tudi pri nas svoje odjemalce. Nihče bi ne verjel tega prežalostnega dejstva, da ni prišlo v javnost popolnoma gotovo zagotovilo in jasen dokaz: celjski smradljivi mlin prodaja in tukajšnji trgovec D... kupuje in si naročuje moko iz tega smradljivega mlina. Da bi pa tukajšnje občinstvo tega ne zapazilo, si on zna pomagati s tem, da šlinkmlinarske listke z vreč potrga. — Tako početje je navavnost nekaj gorostasnega! — Ako se ne poboljšate, bomo prihodnjič bolj natanjko vso zadevo obelodanili.

— **Jareninske novice.** Na Pesnici se je pri posestnici Vajngri obesil 72 letni delavec Franc Lorber. Vzrok samomora ni znan. Na Vukovskem se strašno jeze nekateri, da vsled brezbriznosti posilinemškega župana niso dobili nič državne podpore, a naši narodni možje pa se jim smejijo in pravijo: Zakaj pa volite takega? Pamet, pamet, kje si doma? Nekaj enakega je tudi na Pesnici.

— **Iz Laškega.** „Bralno društvo“ pripravlja za prihodnjo predstavo, ki bo drugi mesec, igri „Eno uro doktor“ in „Blaznica v prvem nadstropju“. Društvo bo zastavilo vse moči, da izpelje v splošno zadovoljnost svojo nalogo. — Premeščen je nadpaznik g. J. Kopitar iz Laškega v Ormož ter obenem imenovan postajevodji. Narodnjaku prijatelji častitamo!

— **Brežice.** Žolt napis „Deutsches Haus“ so prilepili na novo nemško menažerijo v Brežicah, kamor bo drvila skup ponemčurjena druhal in tulila kot volcje svoj „hajl, bajl“! Kot lačne zveri iz tevtoburškega lesa bodo zavijali naši renegati, pohlepni slovenskega denarja. Nemški dom pač res ne sodi v Brežice, ta menezarija, kjer bodo dresirali komedijantje svoje volkove, ali narobe, bi spadala edino v deželo norcev. Ljudje, ki ne morejo biti pri pravi pameti, katerim manjka več kakor eno kolesce, so mogli stuhtati nekaj tako neokusnega. Ko so se jim zmedli jeziki — pamet se jim ni zmedla, ker je nimajo — so začeli snovati svojo hišo, svoj brlog. Postavili so nekaj kamenja, to pokrili, na streho pa nametali polno malih stolpičev. A ti imajo svoj pomen! Rusolasi glavači bodo menda sem notri se postavili na „vahto“ in bodo streljali z žabjo puško na vsakega gosta, ki bo prihajal iz „Narodnega doma“. A ta nemška menezarija ima res podobo stare podrtije! Staro, zapuščeno graščino tam v rajhu so porušili in jo dali „nemcem“ v Brežice. Pokrili so jo z staro opeko, vso z mahom zaraščeno, in jo z medvedjim blatom namazali, ker je to pristen, germanski smrad! Zato se vse umika tej hiši; nad njo visi beraška malha. Denarja ni, denarja nam!

— **Novacerkev.** Potovalni učitelj g. Goričan je priložnostno priporočal, naj bi sadjerejci za poizkušnjo kupili po nekoliko drevesec iz deželne drevesnice za vzorec, da se sčasoma lepo blago takorekoč samo razmnoži po deželi. In minoli ponedeljek se je na tisoče drevesec raznosilo in razvozilo iz ovokrajne drevesnice po okraju celjskem in konjiškem. Te dni pa g. Goričan hodi po občinah, da osebno razkazuje, kako da se drevo mora saditi pravilno.

— **Porotno sodišče v Mariboru.** V torek je sedel na zatožni klopi 24 letni Alojz Marčić iz Ragoze pri Mariboru. Obtožen je, da je ubil J. Kreitnerja. V nedeljo 24. julija t. l. je nastal med ubitim in ubojico v bližini Frangeš-ove hiše v Rogozi prepir in pretep. Nazadnje sta se ločila, Kreitner je šel v gostilno in potem k svojemu dekletu. V drugi gostilni pa je Marčić slišal, da je šel Kreitner k ljubici v Rogozo. Isto noč je videlo več prič obtoženca iti v to vas in kmalu nato so čuli udarce. Takoj nato je Marčić prišel iz vasi. Ko priča Falnoga pride domov v Rogoznico, najde v hlevu Kreitnerja, ležečega na kupu lesa. Sprva je menil, da spi, a takoj je opazil, da je ubit. Falnoga je vedel precej, da ga je ubil Marčić; šel pa je najprej k svojemu dekletu in ji povedal, kaj se je zgodilo. Truplo je ležalo do jutra na licu mesta. Meni se, da je Kreitner, nekoliko pijan, zaspal na kupu lesa, a v tem stanju ga je naletel Marčić in ga s polenom potolkel. Ubojica je sprva tajil zločin, a pozneje priznal. Obsojen je bil na šest let težke ječe. — V sredo so porotniki sodili 31 letnega Fr. Piveca, tesarja iz Ljutomera radi uboja. V nedeljo, dne 2. oktobra t. l. sta godla brata Felserja, oba črevljarja, in F. Weingerl, črevljarski pomočnik v neki krčmi v Pesniškem dvoru. Ob 12. uri so z več drugimi odšli domov proti Ljutomeru in se na poti ustavili pri Fr. Stelzerju. Čez pol ure odidejo in srečajo Piveca; začne se kreg, drugi zbeže, razun Janeza Felznerja. Obsojenec ga začne udrihati in mu razbije črepinjo, da je takoj umrl. Pivec je bil obsojen na šest let težke ječe. Dne 17. t. m. je bil 26 letni hlapec iz Lukanca obsojen, ker je zaklal svojega gospodarja, F. Herica, na sedem let težke ječe.

— **Ptujski poštenjak Ornig** je ves iz sebe. Ker ga je „Slovenski Štajerc“ napadel in mu povedal takšne v brk, da je Orniga spreletavala zona pred seboj samim, je odredil v svrhu tožbe hišno preiskavo v uredništvu omenjenega lista. A ne le-to! Ptujski župan je poslal tudi strog ferman deželnemu sodišču kranjskemu, da se urednika, g. Križmana, takoj dene v zapor. No, to je pa nekaj za pust! Kaj res misli sloviti ptujski avtokrat, da mu bo sodišče pokorno in izpolnilo vsako njegovo neumno kaprico? Kaj pa hočete, če vas sodišče ni uslišalo! Nekdo drugi je zrel za ječo, ne pa slovenski urednik!

— **Ornigov harem** je ptujski dekliski dom. On, ki je načelnik ptujskega šolskega sveta ga je sam tako imenoval pri slavnosti vinske trgatve v Ptuj. Kot turški sultan ima Ornig svoj harem, v njem pa mlade nemške gospodične. To je nekaj, kar nima vsak! — Slovenski poslanci so v dež. zboru vsled tega vložili interpelacijo in opozorili namestnika, da je ta naziv ptujskega dekliskega doma vzbudil splošno ogorčenje, in zahtevali, naj se prekličie, ker ptujske šolarke niso Ornigove pri-ležnice.

— **Iz Slovenskih goric.** Okrajna cesta proti Sv. Rupertu bode vsled neumornega truda bratov Šumanov v prihodnjem tednu do stare šole gotova, če bode lepo vreme. Bila bi že dovršena, če bi je zadnja povodenj ne bila tako silno poškodovala. Ista je naredila na cesti okrog tisoč kron škode. Pa tudi pristaši „Štajerčevi“ so, kolikor je bilo v njihovi moči, zavlekli zgradbo ceste, ker so proti isti, našuntani od učitelja g. Jožefa Čučeka, protestirali. Učitelj Čuček, ki bode zanaprej z rovanjem, hujskanjem in nemškutarjenjem osrečeval konjiški okraj, je pobiral podpise. Narodnjaki konjiškega okraja pozor!

— **Iz Stopere.** Zadnji Ptujski „Štajerc“ imenuje svoje pristaše v Stoperah „poštenjake od pet do glave“. Enega teh „poštenjakov“ in sicer obč. predstojnika samega, Štefana Jus sta dva orožnika dne 4. t. m. ob 5. uri zjutraj odgnala na Ptuj, in sicer od Ptujske gore naprej vkljenjenega, ker se je začel ustavljati svojima spremljevalcema. vsled tega je zavlada med ostalimi stoperskimi „poštenjaki od pet do glave“ grozna pobitost in strah.

— **Most čez Savo** pri Trbovljah je bil v nedeljo slovesno blagoslovljen in izročjen prometu. Pri slovesnosti je igrala godba in tamburaško društvo iz Trbovelj; zbralo se je na tisoče ljudstva s Kranjskega in Štajerskega.

— **O sodnijskih imenovanjih** pravi „Südst. Presse“, da se mnogih mest ne razpiše, a se nemške adjunkte pod roko obvesti, naj prosijo za

to ali ono mesto. Tako je slovenskim sodnijskim adjunktom nemogoče dobiti ugodnejša mesta. „Südt. Presse“ svoje trditve dokazuje dejstvi. Tako obvestilo je dal celo ministrski svetnik dr. Roesch z Dunaja nekemu nemškemu sodnemu adjunktju!

— **Občinske volitve v Gradcu.** Pri volitvah III. razreda, ki so se vršile v torek, so zmagali soc. demokratje, ki so dobili 1526 do 1446 glasov. Kandidatje krščanske ljudske stranke so dobili 338 do 279 glasov; kandidatje nekdanje vsegamo-gočne nemške ljudske stranke pa 229 do 201 glas. Lani je nemška ljudska stranka imela v tem razredu še 1202 glasova! Sedaj je v graškem obč. zastopu 14 socialnih demokratov. Od mandatorov III. razreda samo dva mandata še nista v soc. dem. rokah.

Društveno gibanje.

— **Akad. tehn. društvo „Tabor“ v Gradcu** priredi svoj I. izvanredni občni zbor v soboto, dne 19. t. m. s sledečim vspeodom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo odborovo. 3. Razdelitev društvenih trakov. 4. Društveni program. 5. Slučajnosti.

— **Zasebna cerkveno-glasbena šola v Celju** priredi dne 22. novembra t. l. na praznik sv. Cecilije pevski večer ob 8. uri zvečer v gostilniških prostorih „Skalne kleti“. Vstopnina ni določena nikaka, vendar se prostovoljni doneski hvaležno sprejemajo v pokritje stroškov večera. Spored: 1. Klavir. 2. Ant. Foerster: Pjevajmo! (moški zbor). 3. Ruska narodna: Krasni Sarafan (mešani zbor). 4. Davorin Jenko: Što čutiš, Srbije tužni? (moški zbor). 5. P. H. Sattner: a) Peva Švicar po planinah. b) Tudi Oger pesni poje. c) Čuj Lombardsko petje glasno (mešan zbor). 6. Klavir 7. Anton Foerster: Samo (moški zbor). 8. P. Angelik Hribar: Mlatiči (mešan zbor). 9. Kamilo Mašek: Pri zibeli (moški zbor). 10. Anton Nedved: Naša zvezda (mešan zbor). 11. Ant. Hajdrih: Sirota (moški zbor z altovim samospevom).

Druge slovenske novice.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** je Nj. Veličanstvo cesar izrekel zahvalo za udanostno izjavo povodom v Žalcu vršivše se velike skupščine. Družbo je o tej časteči jo izjavi obvestilo 11. t. m. okrajno glavarstvo v Celju vsled odloka c. kr. namestništva na Štajerskem z dne 9. t. m.

— **Za knjigo „Slovenski fantje v Bosni in Hercegovini“**, katero je letos izdala „Družba sv. Mohorja“, je izdelal krasne platnice knjigovez g. Fran Breskvar v Ljubljani. Posamezne platnice veljajo 80 v. Priporočamo!

— **V Savo je skočila gostilničarica Ivana Končan** iz Krškega. Truplo so 13. t. m. potegnili iz Save.

— **Glasovi z Jesenic.** Nemška „inteligencia“ skuša na vse načine grditi in denuncirati nekatere Slovence pri oblastvih potom brezimnih dopisov. Na državno pravdnštvo so poslali kar cele pole, v katerih se govori o takih grozodejstvih, da se človeku kar lasje ježijo. In ti obrekovalci si še upajo govoriti o nemški izobrazbi in olik! Takih nesramnih laži ne bi pisala niti najpodlejša vaška baraba. V gostilno pri Ratečanu hodijo izzivat neki nemški pobalini slovenske fante, ki se ob nedeljah tamkaj zabavajo. Le treznomislečim našim fantom se imajo nemški izzivači zahvaliti, da niso nesli predzadnje nedelje polomljenih kosti domov. Narodna zavest je prodrila že tako daleč, da noben slovenski mladenič ne pusti žaliti svojega naroda. — **Žveplena voda** izvira v jeseniškem predoru in je tam jako nezdravo. Kovine kar počrne vsled žveplene kisline. Delavci prinašajo domov črne ure, črn denar. Mnogo delavcev je že odšlo, mnogo jih še pojde, če ne bodo kmalu nevarnosti za zdravje odstranjene. Voda priteka v spodnjem rovu na strani in stoji v njem do kolen. Radi bi naredili kanal, da bi vodo odpeljali, toda noben delavec ne more več delati, ko dve uri na dan. A delavci, ki so v predoru oboleli, ne dobe niti bolniške „šihste“.

— **Velik ogenj.** Dne 12. novembra ob 9. uri je začelo goreti v vasi Brod pri Krki, fare leskovaške. Ker je bilo veterno in nikogar doma, so bila hipoma v ognju poslopja šesterih gospodarjev. Ko bi se tako krepko, junaško in brzo ne postavila gasilna društva ognjeni sili v bran, bi pogorela vsa vas. Razun poslopja je ogenj uničil

ves jesenski pridelek, orodje, obleko in dvanajst prašičev. Škoda se ceni nad 30.000 kron. Zavarovani so bili vsi posestniki za majhne svote. Kdo je povzročil nesrečni požar, se ne ve.

— **Požar v Čepovanu.** Pretekli teden je pogorelo v Čepovanu na Goriškem petnajst poslopij. Škode je nad 60.000 kron, a zavarovani so vsi pogoreleci le za 6.100 kron. Goriški deželni zbor jim je dal tri tisoč kron podpore.

Politični pregled.

— **Državni zbor** je imel včeraj prvo sejo v jesenskem zasedanju, ki je bila jako burna. Na hodnikih je izredno živahno življenje, galerije so bile natlačeno polne. Ko je ministrski predsednik dr. Körber stopil v zbornico, so ga Vsenemci sprejeli s „fej“ kliči. Ko so Vsenemci opazili nove ministre, so jeli divje kričati in slišali so se kliči: Proč z njimi. Vlada je predložila med drugim zakonski načrt glede podpor zoper bedo, za katere je določeno 15 milijonov, proračun za leto 1905. itd. Predsednik grof Vetter je otvoril sejo in se v svojem govoru spominjal v zadnjem času umrlih poslancev. Nato je razvijal novi finančni minister dr. Kosel svoj ekspeze. Ministrski predsednik dr. Körber se je v svojem govoru najprvo dotaknil zunanje politike; nato je predstavil zbornici nove ministre in jel govoriti o notranji politiki. Zlasti se je obširno bavil z dogodki v Inomostu in izjavil, da bodo vsi krivci strogo kaznovani. V tem hipu je zakričal dr. Erler: „Za one, ki so vse zakrivali, pa nima nobene besede ogorčenja!“ Dr. Körber: „Pravkar sem o tem govoril in ne morem za to, ako niste slišali.“ Posl. Wolf kriči na Körberja. Dr. Körber: „Posl. Wolf, od Vas ne potrebujem nobenih naukov.“ Wolf še vedno kriči in zapusti svoj sedež. Dr. Körber zavzdigne pest in kriči: „Ne predrznite se mi priti v bližino.“ Körber je nato mirno nadaljeval svoj govor in med splošnim pritrjevanjem desnice izjavil, da bo vlada vse učne zavode tako uredila, da se bodo vsi narodi lahko izobraževali v svojem jeziku.

Ko so se prečitale došle vloge, je poslanec Malfatti predlagal, da se otvori o Körberjevem govoru debata, kar se je sprejelo. Prvi je govoril dr. Erler. Ta debata utegne trajati ves teden.

— **Hrvatsko.** Saboru je bil v ponedeljek predložen proračun za l. 1905; izkazuje 22,426.412 kron potrebščine.

— **Turčija** nima denarja. Državni uradniki so dobili šele sedaj komaj enomesečno plačo za junij. — Zato pa je dobila Turčija nove vojne ladje; te odidejo v kratkem križariti po črnem morju, da pokažejo velesilam, da je država povzdignila svojč moč na morju.

— **Protiavstrijske demonstracije v Italiji** se nadaljujejo. V Milanu je bil iredentovski shod, katerega se je udeležilo okoli 3000 oseb. Po shodu je bila velika demonstracija pred laškim konzulatom. Nekega socialističkega govornika so zborovalci pobili na tla. Po shodu so šli demonstrantje pred avstrijski konzulat, a ulice do tje je zaprlo vojaštvo. — Tudi v drugih italijanskih mestih so bile velike demonstracije.

— **Srbska skupščina** je bila v sredo otvorena s prestolnim govorom, ki pravi: „Z dokazi ljubezni in udanosti je srbsko ljudstvo pri kraljevem kronanju in maziljenju pokazalo svoje spoštovanje do kralja. Odnosaji kraljevine so z vsemi državami, zlasti s sosedno monarhijo, prijateljski. Okrepile so se vezi z Rusijo. Neomajano je prijateljska in rodbinska zveza s Črnogoro. Med Srbijo in Bolgarijo je tesno prijateljstvo. Bistveno neizpremenjen je položaj Srbov v Stari Srbiji in Makedoniji. V Turčiji nadaljujejo reforme. Dasi žetev ni bila ugodna, so državni dohodki večji, kakor so bili preteklo leto. Skupščina bo morala rešiti važne narodnogospodarske in vojaške predloge. Pečati se ji bo tudi z izpremembo okrožij upravnih oblasti. V Belgrad so došli vsi srbski konzuli iz Makedonije. Pred tem posvetovanjem je bilo v Sofiji posvetovanje bolgarskih konsularnih in trgovskih agentov makedonskih, na katerem so sklenili, da preneha bratomorni boj med Bolgari in Srbi v Makedoniji.“

— **Francija in Japonska.** Kakor poročajo listi, vlada sedaj med Francijo in Japonsko neka napetost. Japonski odposlanec je baje izrazil svoje obžalovanje, da ni Francija glede baltičske eskadre varovala točne nevtralnosti. Ko je Delcasse prošil za podrobnejša pojasnila, je dr. Motono to odklonil ter zapustil zunanji urad.

Rusko-japonska vojna.

Steselj ranjen. Reuterjev urad poroča, da je bil general Steselj pri zadnjem navalu nevarno ranjen in bi moral ostati v bolnici. Steselj pa se temu protivi z vso odločnostjo in izjavlja, da raje umrje, kakor da bi v tako nevarnih okolnostih zapustil svoje mesto.

Port Artur še ne pade! Potnik, ki je 15. t. m. dospel iz Port Arturja, zatrjuje, da so Japonci 3., 4. in 5. t. m. skušali osvojiti severne fore portarturške trdnjave. Poslali so v boj 15.000 mož. Rusko posadko so v boju podpirale vojne ladje, ki so z vso silo obstreljevale japonske pozicije. Japonci so bili na celi črti z ogromnimi izgubami odbiti. Izgubili so 12.000 mož na mrtvecih in ranjenicah.

V trdnjavi sicer ni svežih živil, a z drugim proviantom so Port Arturci še bogato preskrbljeni. Po mnenju Japoncev samih, se bo trdnjava še držala najmanj do novega leta, ali pa še dalje, ako je ne bo huda zima in pomanjkanje živil ter streljiva morda prej prisililo, da se uda.

Kolikor se da preračunati, pripluje baltičska eskadra najkasneje sredi mesec januarja na Daljni Vstok. Ako torej portarturška posadka vztraja do novega leta, potem je tudi sigurno, da se bo še držala tistih par dni, ko se pojavi na bojišču admiral Roždestvenski.

Z mandžurskega bojišča. Položaj je v bistvu neizpremenjen. Zadnje dni se je splošno pričakovalo, da se vname boj. Sicer je bil artilerijski bombardma intenzivnejši kakor navadno, vendar pa so pozicije obeh strank tako močno utrjene, da je vkljub temu, da ste si obe stranki nenavadno blizu, direktni napad ene ali druge stranke skoro nemogoč in bi se mogel posrečiti samo v slučaju, ako bi ena stranka z napadom popolnoma presenetila drugo.

General Kuroki. Japonski generalni štab dementuje, kakor se brzojavlja iz Tokija, z vso odločnostjo vest, da bi bil general Kuroki mrtev. General je zdrav, čil in čvrst in tudi ni bil ranjen ter vodi vse operacije osebno.

London, 17. novembra. Iz Čifu se poroča: Včeraj popoldne je obvestil ruski konzul kitajskega guvernerja, da se „Raztoropni“ razoroži. Ob polu 7. uri zvečer je le-ta obvestil japonskega konzula, da se je razoroženje ruske torpedovke že zgodilo. Ob 7. uri zvečer pa je brzojavil Reuterjev urad: Vsa ruska posadka je zapustila torpedovko „Raztoropni“ razen enega mornarja, ki je imel nalogo, jo razstreliti v zrak. Slišalo se je tri eksplozije in v istem hipu se je ladja jela potapljati. Sedaj moli samo njen dimnik še iz vode.

Mukden, 17. novembra. Japonci polagajo na železnici Dalny-Liaojang drugi tir. Kitajski general Ma je svoje čete zopet pomnožil ter se poslužuje japonskih častnikov. Njegovo postopanje vzbuja sum.

Čifu, 17. novembra. Tri japonske torpedovke so prišle v luko, da so se prepričale, ali je „Rastoropni“ res potopljen. Potem so zopet odplule.

Petrograd, 17. novembra. General Steselj je poročal carju 3. t. m.: Veliki car: Danes, na slavnostni dan naše širne domovine, molimo k Bogu in častitamo gromko in slovesno svojemu carju. Na kolenih prosimo Boga, naj podeli zdravje Vašemu Veličanstvu, obem caricam in velikemu knezu, prestolonasledniku. Naše veselje do življenja je vedno večje, ker so bili vsi skozi devet dni podvzeti sovražni napadi na trdnjavo odbiti. Tako praznujemo veliki dan, ko je pred leti Vaše Veličanstvo zasedlo prestol, isti dan, ko slave naši sovražniki god japonskega cesarja in se zakleli, da danes vzamejo Port Artur. Bog je z nami!

London, 17. novembra. „Times“ poroča iz Petrograda: Rana generala Steslja ni tako nedolžna kakor se je sprva mislilo. Steselj je ležal osem dni v bolnišnici, kjer ga je zdravila njegova gospa, ki pa je tudi sama ranjena na plečih. General je ranjen na glavi in je nevarnost za oko. Medtem vodi general Fock na velehraber način obrambo Port Arturja.

Kölin, 17. novembra. Iz Petrograda: Odločitev pri Mukdenu se pričakuje za bližnje dni. Ruska armada dobiva neprestano novih vojakov. Japonci nameravajo z nočnim napadom pričeti boj.

London, 17. novembra. „Novi kraj“ poroča iz Čifu o vničenju japonske razbijalke torpedovk. Uničili so jo ruski prostovoljci po noči zunaj Port Arturja.

London, 17. novembra. Zatrjuje se, da torpedovka „Raztoropni“ ni imela nobenih uradnih poročil sabo. Kapitan je samo brzojavil v Petrograd, da so doslej bili odbiti še vsi japonski napadi in da še Japonci niso osvojili niti enega glavnega fora.

Petrograd, 17. novembra. Japonci zbirajo ob fronti silno armado, da je vsak hip pričakovati velike bitke.

Dakar, 17. novembra. Danes je odplula od tukaj proti jugu eskadra admirala Roždestvenskega.

Darila.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 1. do 31. oktobra 1904 poslali prispevke in darila p. n. gg. in društva: Upravništvo „Naroda“ 130 K 64 v, upravništvo „Slovenca“ 56 K, upravništvo „Družinskega prijatelja“ 7 K 70 v, upravništvo „Gorice“ 4 K, podružnice: za Haber pri Medgorjah nabranih 25 K 40 v, za Ljutomer in okolico 100 K, za Unec in okolico udino 54 K in dobiček veselice 50 K 07 v, za Vrtojbo pri Gorici 137 K 10 v, ženska podružnica v Idrizi 72 K, Mohorjani: v Divači 2 K, v Lokvi pri Divači 3 K, Frankolski 3 K 30 v, dr. Jos. Vrečko 10 K, D. Dolenc 1 K, M. Kalan 1 K 20 v, I. Zupanc v Žalcu po g. Apatu položeno stavo 20 K, I. Kogelnik kaplan v Žabnici pri slovesu višarskega kapitela nabranih 20 K, E. Gutman v Gorici mesto venca na krsto † dr. Vlad. Levca 20 K, I. Sakser, župnik, 5 K, J. Rebek v Celju, v veseli družbi v Zabukovškem vinogradu nabranih 9 K, J. Kilar 2 K, Učiteljski pripravnik II. letnika mestu čestitke pesniku S. Gregorčiču k imen danu 4 K 46 v. Za mladinske spise: 39 K 10 v, za družbin koledar za leto 1905 140 K 20 v, za „narodni kolek“ 15 49 K. Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Za nagrobni kamen A. Šumljaka v Gotovljah

so končno darovali: gg. J. Fischer, živinozdravnik 2 K, F. Hodnik, gostilničar 2 K, A. Globočnik, trgovec 6 K, F. Voh, posestnik 1 K, vsi v Žalcu; č. g. R. Potrč, kaplan v Št. Vidu 2 K; gg. Jakše, učitelj na Vranskem 1 K; Kaffou, učitelj v Reki 1 K; Exel Fr. v Vojniku 2 K; gdč. Orač Mar. nadučiteljica v Št. Jurju 2 K; gg. Kocuvan T. trgovec v Šoštanju 2 K; Zager Jožef, učitelj v Celju 1 K; Culek Jožef, učitelj v Št. Jurju 1 K; Brinar Franc, nadučitelj v Gotovljah 1 K; Recelj Alojz v Št. Jurju 1 K; Kveder Karl v Št. Jurju 1 K; gdč. Kovačič T. v Petrovčah 2 K; g. Hohnjec A. v Hrastniku 1 K; Wudler R. v Grižah 2 K; ga. Wudler Ida v Grižah 2 K; g. Klopčič Jožef v Št. Petru 1 K; gdč. Tajnik Trava v Št. Petru 2 K. Z izkazanim zneskom skupaj 213 K.

Prebitek mali se je daroval siroti Ivančku, v roke njega varuha. Vsem cenjenim tovaršicam, tovarišem in ožjim prijateljem pokojnikovim najpriskrnejša zahvala. Bog plati stotero!

Učenec

poštenih starišev s primerno šolsko izobrazbo se sprejme takoj za trgovino mešanega blaga pri Franju Oset na Vranskem.

Trgovski pomočnik

izurjen v trgovini manufakturnega in mešanega blaga s prav dobrimi spričevali, želi takoj službe. Naslov se izve pri upravništvu tega lista.

Trgovski učenec

z izvrstnimi šolskimi spričevali, iz poštene hiše, se sprejme brezplačno za 4 letno učno dobo v večjo ljubljansko trgovino mešanega blaga.

Ponudbe naj se pošlje s priloženim prepisom zadnjega šolskega spričevala na upravništvo „Domovine“.

Naravni brinovec

enoliterska steklenica X 2-50 (500) 5-1

razpošilja FRANC PUSTOTNIK, žganjekuhar v Blagovici, pošta Lukovica (Kranjsko).

Zahvala.

Ob priliki otvoritve novega šolskega poslopja v Braslovčah je podaril temu zavodu velečastiti gospod Fil. Jak. Bohinc, stolni župnik v pokouju in kanonik, sedaj bivajoč v Braslovčah, pet dragocenih razpel, katera je izdelal Franc Skaza, podobar v Grödeni na Tirolskem.

Tukajšnji trgovec in posestnik ter ud okrajnega šolskega sveta vranskega velečenjeni gospod Jožef Pauer pa je preskrbel naši šoli krasno omaro za shrambo učnih pripomočkov.

Podpisana krajni šolski svet in šolsko vodstvo izrekata omenjenima dobrotnikoma braslovške šole najpriskrnejšo zahvalo in Bog plati!

Braslovče, dne 15. novembra 1904.

Jožef Omladič
načelnik kraj. sol. sv.

Fr. Lorber
nadučitelj.

Proda se

prostovoljno na spodnjem Štajerskem se nahajajoča, dobro idoča, čez 70 let stara usnjarija z zalogo blaga vred; k isti spadajoča poslopja so močno zidana in dobro ohranjena; krog odjemalcev je velik; usnjarija je od železnice in pošte oddaljena 5 minut, leži pri farni cerkvi in blizu šole, z usnjarijo je tudi združena prodaja drobnega špecerijskega blaga.

Naslov pove upravništvo Domovine.

(487) 5-4

Učenec

poštenih staršev, s primerno šolsko izobrazbo, se sprejme takoj pod ugodnimi pogoji pri

Rafael Salmiču

urarju v Celju, „Narodni dom“.

Hotel „Balkan“-Trst

Piazza dela Caserma (Narodni Dom)

(449)

10-6

3 minute od južn. kolodvora in poleg pošte s 60 moderno opremljenimi sobami.

Restavracija — Dunajska kuhinja — Kavarna

Za goste hotela posebna restavracija v I. nadstropju.

Dvigalo.

Električna razsvetljava.

Kopaljšča.

Shajališče tujcev.

Največja in najraznovrstnejša zaloga.

Prva narodna, najcenejša in največja trgovina z urami, zlatnino, srebrnino in optičnimi predmeti v „Narodnem domu“ v Celju

RAFAEL SALMIČ, urar

Bogato ilustrovane cenike razpošiljam na zahtevo brezplačno in poštine prosto. Vsa v mojo stroko spadajoča dela, popravila itd. izvršujejo se točno in ceno. Za delo jamčim.

Postrežba točna in poštena.

(493) — 2

Peči, štedilnike

kakor vse zraven spadajoče dele in priprave, raznovrstno kuhinjsko opravo „Merkurju“ dobite po najnižjih cenah pri trgovini z železnino P. Majdič, Celje.

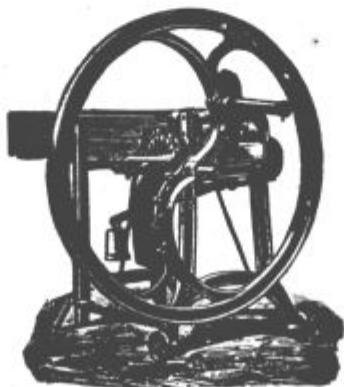
Slamoreznice

in drugi poljedelski stroji v bogati izbiri. Kotli za kuhanje žganja. Najboljše umetno gnojilo

Tomaževa žindra in kajnit.

Navodila zastoj.

Navodila zastoj.

Vidmarić kaže kmetom moč „Pakraških kapljic“ in „Slavonske zeli“.

P. Jurišić, lekarnar Pakrac.

Pozor!
Bolnemu zdravje!

Pozor!
Slabemu moč!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najpriljubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice: Delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjuje krče, bo-
lesti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, zganjajo male in velike gliste, odstranjajo mrzlico in vse

druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse bolezni na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti bolezni maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Nsj vsakdo naroči in naslovi: **PETER JURISIĆ, lekarnar v Pakracu št. 209, Slavonija.** — Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzajem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): **12 stekleničic (1 ducat) 5 K, 24 stekleničic (2 ducata) 8 K 60 v, 36 stekleničic (3 ducati) 12 K 40 v, 48 stekleničic (4 ducati) 16 K, 60 stekleničic (5 ducator) 18 K.**

Manj od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodenju, kataru in odstranjuje goste slinice ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnihi in pljučnih boleznih.

Cena je sledeča, (franko na vsako pošto): **2 originalni steklenici 3 K 40 h; 4 originalne steklenice 5 K 80 h; 6 originalnih steklenic 8 K 20 h.**

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

PETER JURISIĆ, lekarnar v Pakracu 209, Slavonija.

(501) 20-1

(502) 2-1

Naznanilo

o otvoritvi trgovine
in zaloge usnjarskih izdelkov

MAKS STÖSSL

Graška cesta 23 CELJE Graška cesta 23

Čast mi je uljudno objaviti, da sem odprl tukaj trgovino z usnjem. Imam v zalogi veliko domačega in inozemskega usnja, kakor tudi vsakovrstnih potrebščin za črevljarje. Potrudil se bom postreči cenjenim odjemalcem strogo solidno in najcenejše, da si pridobim njihovo zaupanje. — Proseč za prav številen obisk beležim

z odličnim spoštovanjem

Maks Stössl.

Kupujem tudi sirove kože in kožice po najvišjih cenah.

„Slovenski Štajerc“

ki zastopa koristi štajerskih in koroških Slovencev, izhaja na 16 straneh vsakih štirinajst dni v Kranju in stane 2 kroni na leto. — Ta časopis, ki brezobzirno razkrijuvava spodnje-štajerske nemčurje, naj ne manjka v nobeni slovenski kmečki hiši na Spodnjem Štajerskem.

Radikalno narodni list

(499) 10-1

Dr. med.

Kunej Ferdo

naznanja slavnemu občinstvu, da se je preselil iz Vranskega

v Št. Peter pod Sv. gorami

kot praktični zdravnik in da ordinira istotam od 6. novembra naprej v domači (471) hiši št. 1. 3-3

Trgovskega učenca

iz poštene hiše, samo z izvrstnimi spričevali, v starosti 14—15 let, sprejme **špecerijska trgovina v Ljubljani.** Učna doba 4 leta. Ponudbe sprejema (478) upravništvo „Domovine“ v Cel. u. 3-3

Šunka

s kožo 1 gld., brez kože 95 kr., brez kosti s kožo 1 gld. 10 kr., plečeta brez kosti 90 kr., suho meso 78 kr., slanina 82 kr., prešičevi jeziki 1 gld., goveji 1 gld. 20 kr., glavina brez kosti 45 kr. Dunajske salame 80 kr., prave boljše 1 gld., iz šunke 1 gld. 20 kr. Ogrske la salame 1 gld. 70 kr., salame à la ogrske trde 1 gld. 50 kr. kila. Velike klobase po 20 kr. — Brinovec in slivovka pristna liter 1 gld. 20 kr. — Pošiljam le dobro blago od 5 kil naprej proti povzetju.

JANKO EV. SIRC v Kranju. (436) 12-5

Oznanilo.

40.000 I^a požlahtnjenih ameriških trt Riparia Portalis

in sicer: Šipon (Mosler) Zelenič (Sylvaner) laški Rilček (Welsch Risling) beli Burgundec, in Muskatel, zajamčeno dotične vrste, izbrani najboljše zaraščeni cepiči in zelo močno ukoreninjeno trsje po 20 kron stotino trsov.

21.000 istih vrst trsja II. razreda, vendar popolne kakovosti, po 10 kron stotina.

50.000 ključkov Riparia Portalis po 16 kron tisoč komadov.

Ponuja: Ivan Kočevar posestnik v Središču, (Polstrau.)

Pristnega Ljutomerčana novega in starine ponuja isti.

Zaboji in voznja k železnici se naročilec ne račun. (483) 5-4

Gostilniška obrt se odda

v „Narodnem domu“ v Radečah

v najem ali pa na račun

pod jako ugodnimi pogoji z 6. decembrom 1904.

Obrniti se je do načelstva „Okrajne posojilnice v Radečah“. (479) 3-3

40%

manj delavske sile potrebujejo gasilna društva pri brizgalnicah najnovejšega zistema in prenosom ravnoteža, odlikovanega v Pragi na razstavi leta 1903, izumitelja in tvorničarja

R. A. SMEKAL-a
iz Smichova. Podružnica Zagreb.

Ti stroji delajo desno in levo, eno in dvo-mlazno 30 do 35 m mlaza! Skladišče vseh gasilnih potrebščin. Tudi na obroke.

S spoštovanjem (497)

podružnica R. A. Smekal.

Dr. univ. med.
Jernej Demšar

se je po dveletni specijelni izobrazbi na dunajski občni bolnici (na oddelkih prof. Richla, Neumanna in Langa) in na polikliniki (na oddelku prof. pl. Frischa) povrnil ter prične **začetkom novembra** ordinirati

~~~~~ za kožne in spolne bolezni in za kosmetiko. ~~~~~

LJUBLJANA, Prešernove ulice, Mestna hranilnica, II. nadstropje.

(461) 3

Postrežba točna
in solidna!

Cene nizke!

(441) 7 Kdor želi biti postrežen z dobrim blagom po solidnih cenah, naj se obrne na že dolgo obstoječo
~~~~~ znano tvrđko ~~~~~

Josip Hočevar

Kolodvorska ul. 5 **Celje** Kolodvorska ul. 5

katera izdeluje vsakovrstne obleke
~~~~~ po najnovejšem kroju. ~~~~~

Velika zaloga tu- in inozemskega blaga.

Bogata izber narejenih oblek za gospode, dečke in otroke, kakor
~~~~~ tudi najfinejših ~~~~~

zimskih sukenj, ulstrov, pelerin in havelokov.

Postrežba točna
in solidna!

Cene nizke!

Vožnje karte in tovarni listi v

Ameriko

Kralj. belgijski poštni parnik.

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v **Novi York**
- - in **Filadelfijo**. - -

Koncesijovana od visoke
- - - c. kr. vlade. - - -

Pojasnila daje **Red Star Linie**, Dunaj IV., Wienergürtel 20 ali pa **Resman Ivan**, glavni zastopnik v Ljubljani. Kolodv. ulica št. 41, druga hiša na levo.

KUHARICA

za gostilno in

NATAKARICA

na račun se iščeta, z nastopom ob novem letu.
Plača po dogovoru.

Naslov pove uredništvo.

(462) 5-5

Učenec

se sprejme

v **livarno zvonov in kovine**

pri tvrdki J. Frisch & E. Szabó.

Glockengiesserei, Gradec

----- Griesplatz 10. -----

Vizitnice priporoča „Zvezna tiskarna“.

Na debelo!

- Trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem -

DRAGOTIN HRIBARJA

Rotovška ulica št. 2 ♦ **CELJE** ♦ Rotovška ulica št. 2

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnega kancelijskega, konceptnega, pismenega, dokumentnega, ministrskega, ovijalnega, svilenega in barvanega papirja.

Lastna založba vseh tiskovin za urade, šolskih zvezkov in risank.

Dopisnice za godove s cvetlicami in druge umetne razglednice.

Postrežba točna!

Na drobno!

Zaloga črnila, radirk, peres, peresnikov, tablic, kamenčkov, zavitkov, molitvenikov, žice, škatlic za peresnike in trgovskih knjig.

Papirnate vreče v vseh velikostih po originalnih cenah.

Cenike tiskovin in pisarniških potrebščin pošiljam na zahtevo brezplačno. — Preprodajalci imajo posebne cene.

Cene nizke!

(476) 10-3

Zvezna knjigoveznica

v **Celju**

Schillerjeva ulica št. 3

se priporoča

prečastiti duhovščini, slav. župnijskim in občinskim uradom, posojilnicam, šolskim svetom in p. n. občinstvu za vsa v svojo stroko spadajoča dela kakor vezanje raznih liturgičnih in drugih knjig, zapisnikov, molitvenikov; v izdelovanje fascikljev, map itd. — Sprejemajo se tudi vsakovrstna galanterijska dela. -----

Ker je opremljena z najnovejšimi in najmodernejšimi stroji, okraski in drugim orodjem, izvršuje vsa dela kar najhitreje, ceno in solidno.

Vse pošiljate v naročila je naslavljati le: „Zvezna knjigoveznica“ v Celju.

Priporoča se p. n. gg. duhovnikom, pisateljem, založnikom in slavnemu občinstvu za vsakovrstno izvrševanje tiska od navadne do najmodernejšee oblike. — Ker je bogato založena z najmodernejšimi črkami in okraski ter opremljena z motornim, oziroma električnim obratom, lahko izvršuje največja dela v vsaki množini in v - - kratkem času okusno in ceno. - -

Zvezna tiskarna

Schillerjeve ulice št. 3 **CELJE** Schillerjeve ulice št. 3

V zalogi ima in tiska v več barvah izdelane krasne **diplome**. Dalje: uradne tiskovine, kuverte, račune, pismene papirje, cenike, etikete, bolete, časopise, knjige, brošurice, cirkularje, reklamne liste, lepake, opomine, vabila, podobice, spovedne listke, razglednice hranilne in družne knjižice ter sploh vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari. - -